



## TIETOSUOJASELOSTE

### Rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän seloste käsittelytoimista

Tietosuojaseloste sisältää EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 679/2016 mukaiset tiedot rekisteröidylle. Seloste on laadittu 31.5.2018 ja päivitetty viimeksi 23.3.2023.

#### 1. Rekisterin nimi

Ebeneser-säätiön ja Lastentarhamuseon kokoelmat

#### 2. Rekisterinpitäjä

Ebeneser-säätiö, y-tunnus 0121643-6

Helsinginkatu 3-5, 00500 Helsinki

[ebeneser@ebeneser.fi](mailto:ebeneser@ebeneser.fi)

p. +358 50 307 0705 (toiminnanjohtaja, museonjohtaja Taina Sillanpää)

#### 3. Tietosuojayhteyshenkilö

Susanna Gillberg, kokoelma-amanuessi

Helsinginkatu 3-5, 00500 Helsinki

[susanna.gillberg@ebeneser.fi](mailto:susanna.gillberg@ebeneser.fi)

p. +358 46 920 2300

#### 4. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset

Henkilötietoja käsitellään Ebeneser-säätiön ja Lastentarhamuseon esinekokoelman, valokuvakokoelman sekä kirjaston yhteydessä siten kuin voimassaoleva museolainsäädäntö velvoittaa.

Käsittelyn lainmukaisuuden peruste:

(6. artikla 1e): *Käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi*

Henkilötietoja sisältäviä tutkimus- ja kulttuuriperintöaineistoja sekä näiden kuvailutietoihin liittyviä henkilötietoja käsitellään arkistointitarkoituksessa mikäli käsittely on tarpeen ja oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen ja rekisteröidyn oikeuksiin nähden (Tietosuojalaki 4 §).

Huomioidaan erityisesti tietosuoja-asetuksen 89. artikla (*Yleisen edun mukaisia arkistointitarkoituksia taikka tieteellisiä tai historiallisia tutkimustarkoituksia tai tilastollisia tarkoituksia varten tapahtuvaa käsittelyä koskevat suojatoimet ja poikkeukset*).

#### 5. Kuvaus rekisteröityjen ryhmistä ja henkilötietoryhmistä sekä niiden käsittelystä

Lastentarhamuseon kokoelmat sisältävät sekä lastentarhatyön historiaa vuodesta 1888 alkaen että lastentarhanopettajan koulutuksen historiaa vuodesta 1892 alkaen. Tutkimuksellisesti ja historiallisesti arvokas aineisto, erityisesti valokuvakokoelma, sisältää henkilötietoja esimerkiksi lastentarhassa olleista lapsista ja heidän opettajistaan sekä opiskelijoista. Ebeneser-säätiön arkisto

on luovutettu Työväen Arkistoon vuonna 2022, mutta Lastentarhamuseon kokoelmissa on yhä arkistomateriaalia, joiden joukossa on nimiä ja muita vastaavia henkilötietoja.

Kokoelmien uusimmista lahjoituksista on olemassa luovutusasiakirjat, jotka sisältävät henkilöiden suostumuksen tietojen arkistointiin ja käyttöön. Myös nykydokumentointiaineiston osalta täytetään tallennus- ja julkaisulupalomakkeet sikäli kun dokumentoinnin kohteena on tunnistettavia henkilöitä. Asiakirjapohjaa on tarkennettu tietosuojasetuksen vaatimalla tavalla ja sitä käytetään kaikissa tulevissa aineistoluovutuksissa.

Valokuvakokoelmassa olevat henkilötiedot koskevat kuvien yhteydessä olevia kuvatekstejä ja kuvista tunnistettavia henkilöitä. Tieteellisten ja historiallisten tutkimustarkoitusten puitteissa näiden henkilötietojen käsittely on perusteltua.

Esinekokoelmassa olevat henkilötiedot koskevat satunnaisia museo-objekteja, jotka on yhdistetty johonkin henkilöön. Pääasiassa tällöin kyse on esineen lahjoittajasta, joka on täyttänyt erillisen luovutusasiakirjan. Asiakirjat säilytetään erillään aineistosta.

Ebeneser-säätiön kirjaston osalta käsiteltävät tiedot ovat kirjailijoiden nimet sekä muut painetusta kirjasta selviävät tiedot.

Kokoelmat on luetteloitu erillisiin Excel-pohjaisiin tietokantoihin. Esinekokoelman luettelointi Collecte-kokoelmahallintaohjelmaan on aloitettu ja tulevaisuudessa myös muut kokoelmat tullaan luetteloimaan sinne, jolloin kokoelmien tietoja voidaan yhdistää. Tämä palvelee erityisesti historiantutkijoita. Kokoelmahallintaohjelma on museon sisäinen työkalu, jonka sisälle pääsy vaatii henkilökohtaisen käyttäjätunnuksen ja salasanan.

Kaikki tutkijat täyttävät tutkimuslupalomakkeen ennen tietojen käsittelyä, joten käsittelemme myös tutkijoiden omia henkilötietoja. Tämä on välttämätöntä, jotta voimme valvoa kokoelmien käyttöä.

Lisäksi Ebeneser-säätiö tallentaa omaa toimintaansa, kuten vuosikertomuksia, pöytäkirjoja ja muuta säätiön toimintaan liittyvää, joiden yhteydessä on henkilötietoja.

Kokoelmia käsittelee Lastentarhamuseon henkilökunta sekä tutkimusluvan saaneet tutkijat. Allekirjoituksellaan tutkijat sitoutuvat noudattamaan museon käyttösääntöjä ja Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeistusta ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettisistä periaatteista. Aineistoa koskevat julkaisuluvat koskevat myös tutkijoita, ja mahdolliset henkilötiedot on tutkimuksessa anonymisoitava. Henkilötietoja käsitellään tietojen luovutuksen yhteydessä, jolloin lupalomakkeet arkistoidaan omiin kansioihinsa.

Rekisteröidyn oikeuksista voidaan poiketa tietosuojalain 31 §:n (*tieteellisiä ja historiallisia tutkimustarkoituksia sekä tilastollisia tarkoituksia varten tapahtuvaa henkilötietojen käsittelyä koskevat poikkeukset ja suojatoimet*) määrittelemällä tavalla edellyttäen, että käsittely perustuu asianmukaiseen tutkimussuunnitelmaan ja tutkimuksella on vastuuhenkilö tai siitä vastaava ryhmä. Henkilötietoja käytetään ja luovutetaan vain historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka muuta yhteensopivaa tarkoitusta varten sekä muutoinkin toimitaan niin, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot eivät paljastu ulkopuolisille. Tämä toteutetaan esimerkiksi säilyttämällä historiallisen

aineiston luovutusasiakirjat erillään varsinaisesta aineistosta. Tutkijoille toimitetaan tarkasteltavaksi vain ne asiakirjakokonaisuudet, joihin säätiö on heille tutkimusluvan myöntänyt.

## **6. Rekisterin tietolähteet**

Kokoelmien lahjoittajat täyttävät itse luovutusasiakirjan, johon he merkitsevät haluamansa yhteystiedot sekä tiedot luovutettavasta esineestä tai dokumentista. Luovuttaja voi ilmoittaa lomakkeessa, mikäli ei halua tietojaan julki esineen tai dokumentin tietojen yhteydessä.

Kokoelmien sisällä olevat henkilötiedot. Museossa tehtävä kokoelmatyö sekä historiallinen tutkimus karttavat edelleen kokoelmassa olevien dokumenttien tietoja. Kokoelmatyötä ohjaavat lisäksi Museolaki sekä museon sisäinen kokoelmapoliittinen ohjelma.

## **7. Henkilötietojen luovutus**

Ebeneser-säätiön ja Lastentarhamuseon kokoelmat ovat tutkimuksellisesti arvokkaita dokumentteja lastentarhatyön historiasta. Nämä tiedot eivät ole julkisia, vaan ainoastaan tutkijoiden on mahdollista selata niitä erillisellä tutkimusluvalla. Tutkimusluvan saamisen perusteena voi tieteellisen tai historiallisen tutkimuksen lisäksi olla sananvapauslain mukaisesti myös tietojen käsittely journalistisia tarkoituksia ja akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten (tietosuoja-asetuksen artikla 85). Ilman erillistä lupaa yksittäisten henkilöiden tietoja voidaan käyttää tutkimustarkoituksiin ainoastaan siten, että henkilöt eivät ole tutkimusjulkaisussa tunnistettavissa, ja että henkilöiden anonymiteetti säilyy. Henkilötietojen osalta tutkijoita koskee myös salassapitovelvollisuus.

Kokoelmien karttumisen osalta (historiallisen aineiston luovutus, muistitietokeruu, nykydokumentoinnin kautta syntyvä aineisto) noudatetaan henkilötietojen minimoinnin periaatetta. Henkilötiedoista tallennetaan ainoastaan välttämättömät ja tutkimuksen kannalta tarpeelliset tiedot, kuten museoalan käytänteiden mukaiset luovutustiedot (yhteystiedot ja luovutettavaan aineistoon liittyvät tiedot). Nykydokumentoinnin osalta käytetään sekä anonymisointia että pseudonymisointia: esimerkiksi päiväkotiryhmän yksittäisten lasten nimet eivät ole tarpeellisia tutkimuksen kannalta, jolloin ne jätetään jo tallennusvaiheessa kokonaan pois tai käytetään muita yksilöintikeinoja (kirjain- tai numeroyhdistelmiä). (Tietosuoja-asetuksen artikla 89.)

Tulevaisuudessa kokoelmia avataan myös kansallisessa Finna-palvelussa, joka on Suomen museoiden, kirjastojen ja arkistojen yhteinen hakupalvelu.

## **8. Henkilötietojen siirtäminen kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle**

Tällä hetkellä Ebeneser-säätiö ei luovuta tietoja kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille. Tulevaisuudessa Finna-hakupalvelun kautta tietojärjestelmästä voidaan siirtää esineisiin ja valokuviiin liittyviä perustietoja Euroopan digitaalisen kirjaston Europeanan (<http://www.europeana.fi>) kautta tietoverkossa vapaasti hyödynnettäväksi. Museolain mukaan museoiden tulee edistää kulttuuriperintöä koskevan tiedon saatavuutta ja siten tehdä kokoelmia tunnetuksi.

## **9. Tietojen säilytysajat**

Museokokoelmien tarkoitus on museoiden tutkimukseen ja historian tallentamiseen liittyvän perustehtävän mukaisesti luoda puitteet kokoelmien pysyvälle säilytykselle.

Ebeneser-säätiön nykyiseen toimintaan liittyvät asiakirjat säilytetään voimassaolevien kirjanpito- ja työsopimuslain sekä henkilötietolain mukaisesti.

## 10. Henkilötietojen käsittelyn suojaaminen

Ebeneser-säätiö on toteuttanut tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimet sekä vaatii sitä myös henkilötietojen käsittelijöiltä. Säätiön kokoelmat voidaan jakaa analogiseen ja digitaaliseen aineistoon. Kaikki analoginen aineisto, myös henkilötietoja sisältävä aineisto, tallennetaan Ebeneser-säätiön lukittuihin tiloihin. Tiedot on siten suojattu asiattomalta katselulta, muuttamiselta ja hävittämiseltä. Analogisen materiaalin suojaus perustuu tilojen fyysiseen suojaukseen sekä kulunvalvontaan. Kokoelmatiloihin on pääsy ainoastaan Lastentarhamuseon työntekijöillä sekä niillä tutkijoilla, joiden kanssa aineiston käytöstä on erikseen sovittu (ja hekin henkilökunnan läsnäollessa).

Aineiston tutkiminen on luvanvaraista: kun tutkija ilmoittaa olevansa kiinnostunut tietystä aineistosta, museon henkilökunta toimittaa aineiston tutkijan saataville siten, että hänellä on pääsy ainoastaan niihin aineistoihin, joita hänellä on lupa tutkia. Tutkija sitoutuu museon käyttösääntöihin allekirjoituksellaan. Henkilötietoja käsitellään luottamuksellisesti. Tutkijoilta vaaditaan tutkimuslupa. Tutkijoiden lisäksi henkilötietoja käsittelevät vain henkilöt, joiden toimenkuvaan se kuuluu. Tutkijoilta vaaditaan henkilötietojen anonymisointia tutkimusjulkaisuissaan tietosuojasetuksen mukaisesti.

Digitaalinen aineisto on talletettu palomuurin, salasanojen ja muiden teknisten keinoin suojattuun tietokantaan, johon on pääsy vain Ebeneser-säätiön valtuuttamilla henkilöillä. Pääsy- ja käsittelyoikeus tietoihin myönnetään työtehtävien perusteella. Tietoja käsittelevät ainoastaan henkilöt, joiden toimenkuvaan sen käyttö kuuluu. Digitaalinen aineisto tullaan tallentamaan tulevaisuudessa erilliseen kokoelmanhallintajärjestelmään. Pääsy erilliseen kokoelmanhallintajärjestelmään vaatii käyttäjätunnuksen ja salasanan. Talon ulkopuoliset käyttäjät, kuten tutkijat käyttävät erillistä tutkijatunnusta, jossa aineistonäkymä on rajattu (vain tutkimuksen kannalta tarpeelliset tiedot näkyvät ja arkaluontoiset tiedot voidaan piilottaa) ja kattaa ainoastaan katseluoikeuden (ei muokkaus- tai lisäysoikeuksia).

## 11. Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuojasetuksen mukaan rekisteröidyllä on seuraavat oikeudet:

- Tietojen tarkastusoikeus (oikeus saada pääsy tietoihinsa, artikla 15)
- Oikeus tietojen oikaisemiseen (artikla 16) ja rajoittamiseen (artikla 18)
- Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (artikla 20)
- Vastustamisoikeus (artikla 21)
- Oikeus tehdä valitus viranomaiselle (artikla 77)

Oikeuksien yhteydessä otetaan huomioon tietosuojasetuksen artikla 89 ja se, että kyse on tieteellisistä ja historiallisista tutkimustarkoituksista ja niihin liittyvästä henkilötietojen käsittelystä.

Rekisteröidyn oikeuksien toteutumiseksi on otettava yhteys osoitteeseen [ebeneser@ebeneser.fi](mailto:ebeneser@ebeneser.fi).

## 12. Tietosuojaselosteen päivitys

Pyrimme jatkuvasti kehittämään käytäntöjämme, ja pidätämme siksi oikeuden muuttaa tätä tietosuojaselostetta siten, että asiasta ilmoitetaan joko säätiön verkkosivuilla tai suoraan

henkilöille, jota se koskee. Muutokset voivat perustua myös lainsäädännön muuttumiseen. Suosittelemme tutustumaan tietosuojaselosteen sisältöön säännöllisesti.